

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра іноземних мов

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної роботи

“30” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка вищої та фахової передвищої освіти

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: 201 Агрономія

(шифр і назва спеціальності)

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

(назва освітньої програми)

Освітня програма: Агрономія

Факультет: агротехнічний

(назва факультету)

2023-2024 навчальний рік

Розробники: Миценко Валерій Іванович, завідувач кафедри іноземних мов, к.п.н.,
доцент, Гавриленко Ольга Миколаївна, к.п.н., доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри: Валерій МИЦЕНКО

_____ (Миценко В.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Декан факультету: Василь САЛО

_____ (Сало В.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Галузь знань: 20 аграрні науки та продовольство <small>(шифр і назва)</small>	Загальної підготовки;	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 201 Агрономія Освітня програма: Агрономія	Рік підготовки	
		2023	2024
		Семестр	
Тижневих годин навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3,4	Освітній рівень: Магістр	Лекції	
		год.	28 год.
		Практичні, семінарські	
		год.	14 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	48 год.
		Вид контролю:	
	залік		

Мови навчання: українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої та фахової передвищої освіти» є: сприяти формуванню здатності здобувачів магістерського рівня вищої освіти розв'язувати складні професійні задачі забезпечення якості навчання і викладання у вищій школі, педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, забезпечення загальної й академічної культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої та фахової передвищої освіти» здобувач освітнього ступеня магістр повинен **опанувати такі компетентності:**

Фахові компетентності

СК 8. Здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.

Результати навчання

РН 10. Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.

3. Програма навчальної дисципліни

Тематика курсу	
Тема	Кількість год.
Педагогіка вищої та фахової передвищої освіти	
Змістовний модуль 1	
Лекції 1, 2. Вища освіта у кінці ХХ початку ХХІ століть.	4
Лекції 3, 4. Вища школа як педагогічна система	4
Лекції 5, 6. Закономірності і принципи навчання у вищій школі	4
Лекції 7, 8. Тенденції розвитку фахової передвищої освіти в сучасних умовах	4
Лекції 9, 10. Активні і інтерактивні методи навчання	4
Лекції 11, 12. Студент як суб'єкт педагогічного процесу. Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної роботи студентів.	4
Лекції 13, 14. Система організації науково-дослідної роботи студентів	4
Змістовний модуль 2 (практичні заняття)	
Тема № 1. Людина та її місце в суспільстві. Вища освіта: культурно-ціннісна, академічна, професійна, гуманістична парадигми. Процеси інтеграції, глобалізації, інформатизації в галузі вищої та фахової передвищої освіти. Прозорість, звітність, рівність та демократичність в освіті. Компетентнісний підхід як методологія навчання у вищій школі. Європейська і Національна рамки кваліфікацій. Цілі сталого розвитку; Реформа освіти та	2

науки; Стратегії розвитку вищої освіти України на 2021-2031 роки; Форум «Україна 30. Освіта і наука»	
Тема № 2. Мета і завдання, структура і функції вищої школи; вища школа як науково-педагогічна система (заклад вищої освіти, наглядова рада, вчена рада, спеціалізована рада, робочі і дорадчі органи, ректорат, відділи, факультети, кафедри, викладачі, співробітники, здобувачі вищої освіти). Ключові позиції Болонського процесу із удосконалення вищої освіти в Україні (двоциклове навчання; кредитна система; контроль якості освіти; розширення мобільності; забезпечення працевлаштування випускників; забезпечення привабливості європейської системи освіти); ступневість вищої освіти («молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр», «доктор філософії», «доктор наук»); приватна освіта в Україні.	2
Тема № 3. Поняття про дидактику як галузь педагогіки, котра розкриває теорію освіти і навчання, її категорії (закономірності, принципи навчання, учіння, викладання, зміст освіти, методи навчання, форми організації навчання, контроль навчально-пізнавальної діяльності); витоки дидактичних ідей; питання дидактики в працях класиків педагогіки. Закономірності навчання як об'єктивні, стійкі, істотні зв'язки в освітньому процесі, що зумовлюють його ефективність. Об'єктивні і суб'єктивні закономірності. Дидактичні принципи як основні положення, що визначають зміст, організаційні форми та методи навчання. Підходи до класифікації принципів навчання.	2
Тема № 4. Тенденції розвитку фахової передвищої освіти на сучасному етапі. Завершення процесу нормативно-правового визначення та впровадження нових законодавчих положень в освітню діяльність з метою приведення функціонування закладів фахової передвищої освіти до вимог національного та європейського освітнього простору. Основні тенденції розвитку фахової освіти; стандартизація підготовки здобувачів за освітньо-професійним ступенем «молодший бакалавр»; закріплення принципів студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі; розширення мережі закладів із сучасною навчально-виробничою інфраструктурою та формування єдиної системи професійної освіти. Поєднання професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти; удосконалення якісного складу педагогічних працівників, які здійснюють підготовку здобувачів освіти.	2
Тема № 5. 1. Сутність, мета та переваги активного та інтерактивного навчання. Характеристика. Концептуальні положення. 2. Порівняльний аналіз традиційних та інтерактивних методів навчання. 3. Форми та методи інтерактивного навчання 4. Педагогічні умови застосування інтерактивних методів навчання в сучасних закладах вищої освіти.	2

5. Вимоги до особистості педагога у процесі організації інтерактивного навчання.	
Тема № 6. 1. Особливості учбової діяльності студента. 2. Самостійна робота студентів, шляхи підвищення її ефективності. 3. Стратегії та технології ефективного самонавчання.	2
Тема № 7.1. Форми й види науково-дослідної роботи студентів 2. Формування інформаційної культури сучасного студента. Культура інформаційного пошуку. Методи компіляції, конспектування, рецензування у роботі студентів. 3. Вимоги до проведення та оформлення результатів курсового, магістерського дослідження	2

4. Самостійна робота

	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ Нормативно-правове забезпечення вищої освіти наближене до Європейського простору вищої освіти. Розвинена мережа закладів вищої освіти. Наявність університетів світового рівня, сильна система вищої освіти. Привабливість для іноземних студентів. Рівень автономії ЗВО залишається незадовільним. Несприятлива демографічна ситуація. Посилення тенденції до освітньої еміграції. Невідповідність структури підготовки поточним і перспективним потребам ринку праці. Невідповідність навичок випускників ЗВО потребам роботодавців. Низьке та неефективне фінансове забезпечення вищої освіти. Низький престиж праці викладача, втрата кадрового потенціалу. Слабкий зв'язок ЗВО з наукою та бізнесом.	8
2	ІДЕНТИФІКАЦІЯ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ Невідповідність змісту та якості вищої освіти актуальним потребам суспільства та національної економіки, низька інтенсивність взаємодії з наукою та бізнесом. Брак фінансування та незадовільне матеріальне забезпечення вищої освіти. Недостатній рівень автономії, неефективність управління вищою освітою. Погіршення кадрового забезпечення ЗВО. Викривлення у формуванні контингенту студентів ЗВО. Слабка інтеграція вищої освіти України у світовий та Європейський освітньо-науковий простір.	8
3	СВІТОВІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ Глобальні виклики вищої освіти. Глобалізація. Цифровізація. Старіння населення. Інституції та навички майбутнього. Професії майбутнього.	6
4	АНАЛІЗ СИЛЬНИХ І СЛАБКИХ СТОРІН, МОЖЛИВОСТЕЙ І РИЗИКІВ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ Сильні сторони. Можливості. Слабкі сторони. Загрози.	4
5	ВІЗІЯ, МІСІЯ І ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ Концептуальна модель вищої освіти.	4
6	СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ДО 2031 РОКУ Покращення системи управління освітою і забезпечення автономії ЗВО. Забезпечення збалансованості ринку праці фахівців з вищою освітою. Забезпечення якості і доступності вищої освіти для різних верств населення. Інтеграція науки, освіти та бізнесу для забезпечення економічного зростання країни. Розвиток кадрового потенціалу ЗВО. Розвиток системи безперервної освіти та навчання протягом життя. Інтеграція у європейський і світовий	6

	освітній простір з урахуванням національних інтересів.	
7	ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ СТРАТЕГІЇ Створення ефективної системи управління на основі доцільного поєднання автономії з м'яким державним регулюванням. Досягнення стабільності фінансування діяльності та розвитку ЗВО на основі паритету державного фінансування та залучення коштів бізнесових структур, фізичних осіб, іноземних інвесторів. Досягнення стабільного фінансування науково-дослідної діяльності ЗВО завдяки активній співпраці ЗВО з комерційним сектором. Підвищення рейтингу українських науковців, ЗВО і у цілому системи вищої освіти до середнього по країнах ЄС.	6
8	МЕХАНІЗМ ТА ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ Організаційне забезпечення. Інституційне забезпечення. Інструментальне забезпечення. Фінансове забезпечення. Науково-методичне забезпечення. Етапи реалізації Стратегії.	6

5. Методи навчання

Використовуються наступні методи навчання: словесні, наочні, практичні, а саме: розповідь, пояснення, демонстрація, ілюстрація, спостереження, аналітичний метод, індуктивний метод, дедуктивний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод та інші.

6. Критерії та засоби оцінювання

Критерії оцінки заліку:

- **«зараховано»** – студент має стійкі знання про основні поняття дисципліни, може сформулювати взаємозв'язки між поняттями.

- **«не зараховано»** – студент має значні пропуски в знаннях, не може сформулювати взаємозв'язку між поняттями, що вивчаються в курсі, не має уявлення про більшість основних понять дисципліни, що вивчається.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів визначені [Положенням про організацію освітнього процесу в ЦНТУ](#) (с. 32-33).

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на практичних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою шкалою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання. Семестровий залік планується при відсутності екзамену. Семестровий залік з окремої дисципліни проводиться на останньому занятті, до початку екзаменаційної сесії. Навчальний план передбачає при вивченні навчальної дисципліни виконання певних видів робіт на лекційних, практичних, семінарських, лабораторних заняттях, виконання індивідуальних завдань, інших видів навчальної діяльності, тому оцінка здобувачам вищої освіти вище 60 балів може виставлятися без виконання ними підсумкової залікової роботи. У разі, якщо сума рейтингових балів менша ніж 60, але виконані умови допуску до семестрового контролю, здобувач вищої освіти виконує на останньому за розкладом занятті залікову контрольну роботу. За бажанням, здобувач вищої освіти має право на виконання залікової контрольної роботи з метою підвищення кількості балів, які були набрані ним протягом семестру. Заліки приймаються науково-педагогічними працівниками, які проводили практичні, семінарські та інші заняття в академічній групі або читали лекції з даної дисципліни.

7. Рекомендована література

Базова

1. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Дніпропетровськ, 2014. – 416 с.
2. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб./ І.В. Артёмов, І.П. Студеняк, Й.Й. Головач, А.В. Гусь. – Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. – 360 с. (Серія «Євроінтеграція: український вимір». Вип. 23).
3. Фахова передвища освіта: сучасні виклики та перспективи розвитку: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, квітень 2021 р.) / Інститут професійно-технічної освіти НАПН України /ред. кол. : Каленський А.А., Кубіцький С.О., Пащенко Т.М. та ін. Житомир: «Полісся», 2021. 104 с.

Допоміжна

1. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
2. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ. Роман Курок. Професійна педагогіка/1(22)2021, ст. 41-48. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2021.22.41-48>

Ресурси для індивідуальної та самостійної роботи

1. Педагогіка та психологія вищої школи: навчальний посібник / Л.Г. Кайдалова, І.С. Сабатовська-Фролкіна, Н.В. Альохіна, Н.В. Шварп. – Х.: НФаУ, 2019. – 248 с.
2. Системно-синергетичний підхід до педагогічної підготовки майбутніх магістрів освіти / Професійна педагогічна освіта: системні дослідження: Монографія / За ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2015. – С. 92 – 109.
3. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ: НАІР, 2018. – 120 с.
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 № 918. [online] Доступно: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-fahovoyi-peredvishoyi-osviti>